

A Szerzői Jogi Szakértő Testület szakvéleményei

Televíziós csatorna archívumának felhasználása

Ügyszám: SZJSZT 36/2001/1-2

A megbízó által feltett kérdések:

1. Állapítsa meg a Testület, hogy a tényállásban foglalt ügyre az 1969. évi III. törvény és végrehajtási rendeletei vagy az 1999. évi LXXVI. törvény rendelkezései-e az irányadók? Utóbbit a felhasználás időpontjára tekintettel vetjük fel.
2. Állapítsa meg a Testület azt, hogy az M. Rt. archívumába tartozó audiovizuális művek alperes által történő felhasználása díjfizetés hiányában jogosulatlan felhasználás-e?
3. Amennyiben igen, kinek a kötelessége elsősorban a szerzői jogdíj megfizetése?

Az eljáró tanács válasza:

Ad 1. A szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény (a továbbiakban: Szjt.) 107. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy „E törvény 1999. szeptember 1-jén lép hatályba; rendelkezéseit a hatálybalépését követően megkötött felhasználási szerződésekre kell alkalmazni.”

A megkeresésből kitűnő tényállás alapján feltételezhető, hogy az érintett filmek szerzőinek a filmek gyártóival kötött szerződésai az új Szjt. hatályba lépte előtt jöttek létre.

A korábban hatályos, a Szerzői jogról szóló 1969. évi III. törvény 41. § (3) bekezdése szerint „A filmre vonatkozó szerzői vagyoni jogokat a szerzőkkel kötött szerződések alapján jogutódként a filmgyár szerzi meg és harmadik személyekkel szemben kizárólag a filmgyár gyakorolja”.

A filmekre vonatkozó felhasználási szerződések megkötésére tehát a filmszerzők jogutódként a film előállítója, illetőleg az általa a film forgalmazására jogosított személy jogosult. A film bárminő felhasználására 1999. szeptember 1. után kötött szerződésekre nézve a Szjt. előírásai az irányadók.

Ad 2. A Szjt. 26. § (1) bekezdése szerint „A szerző kizárólagos joga, hogy a művét sugárzással a nyilvánossághoz közvetítse, és hogy erre másnak engedélyt adjon.” Filmek esetében az engedélyt a szerzők jogutódként a film előállítója, illetőleg az általa jogosított filmforgalmazó adhatja meg. Amennyiben a szerző a film előállítójával kötött szerződésben nem mondott le kifejezetten a felhasználásokért járó jogdíjról, a felhasználási szerződésben kikötött díj megfizetése kötelmi jogi igény tárgya; szemben az olyan esetekkel, amikor a törvény kifejezetten a jogdíj megfizetéséhez köti az engedély megszerzését (így a 28. § (2)

bekezdése értelmében a nyilvánossághoz közvetített művek más szervezet közbeiktatásával történő továbbközvetítéséhez a hozzájárulást csak a megállapított díj megfizetésével kell megadottnak tekinteni).

Ad 3. A Szjt. 66. § (3) bekezdése értelmében a szerzőt a jogosított felhasználások tekintetében minden fajta felhasználási módra nézve külön díjazás illeti meg. A díj megfizetésére a film előállítója köteles.

A Szjt. 16. §-a (4) bekezdése szerint – eltérő megállapodás hiányában – a díjazásnak a felhasználáshoz kapcsolódó bevétellel kell arányban állnia. Ettől az újonnan bevezetett rendelkezéstől nyilvánvalóan csak a hatályba léptét követően kötött felhasználási szerződésekre nézve lehet a szerzőkkel megállapodni.

A fentiekből következően a szerzők, illetőleg a szerzői jogosultak elhatározása alapján eljáró Filmjus az F. Rt. által az MP. Rt., illetőleg az M. Rt. vállalatokkal kötött szerződésekben adott sugárzási engedély fejében járó jogdíjat a jogosítóknak járó díj megfelelő arányában, elsősorban a filmelőállítótól, illetőleg a jogosított forgalmazótól követelheti.

Budapest, 2001. december 19.

Dr. Boytha György
a tanács elnöke

Dr. Szilágyi István
a tanács előadó tagja

Dr. Pálos György
a tanács szavazó tagja

A megbízó által feltett pótkérdés:

Az ad 1. utolsó bekezdésében foglalt mondat: „A film bárminő felhasználására az 1999. IX. 1. után kötött szerződésekre nézve az Szjt. előírásai a irányadóak.” úgy értelmezendő esetünkben, hogy az új Szjt. 107. § (1) bekezdése szempontjából meghatározó felhasználási szerződés keltének időpontja a filmek F. Rt. által történő sugárzását engedélyező M. Rt. és F. Rt. közötti felhasználási szerződés aláírásának időpontjára értendő. Ezzel az értelmezéssel jutunk el ugyanis az ad 3. alatti konklúzióhoz, vagyis a szerzőknek járó bevétellel arányos díjazás szabályának alkalmazásához. Kérem, hogy a fenti okfejtésre tekintettel egészítse ki az ad 1. alatt írottakat.

Az eljáró tanács válasza:

A megbízónak folyó évi március 1-én kelt és a Testület 36/01. számú szakvéleményével kapcsolatos kiegészítő kérdésére az eljáró tanács álláspontját az alábbiakban rögzíti:

Az eljáró tanács elé terjesztett tényállásból következően az F. Rt. által sugárzott filmek felhasználását engedélyező szerződésekre az új Szjt. akkor irányadó, ha az MP. Rt. által jogszerűen forgalmazott filmek vonatkozásában az ővele, az M. Rt. által gyártott filmek vonatkozásában az utóbbival kötött felhasználási szerződések kelte a Szjt. hatálybalépését követő időpontra esik.

Budapest, 2002. március 12.

Dr. Boytha György
a tanács elnöke

Dr. Szilágyi István
a tanács előadó tagja

Dr. Pálos György
a tanács szavazó tagja